

Kommunikáció, tömegkommunikáció, a tömegkommunikáció műfajai (reklám, hír, hirdetés, apróhirdetés)

- a kommunikáció tényezői, fajtái, funkciói, nyelvi és nem nyelvi jelei
- a tömegkommunikáció eszközei és műfajai

1. Számos szót vettünk át az angol nyelvből, különösen az informatika, a digitális technika világából. Ezek magyarítására sokféle ötlet született az elmúlt években. Találd ki, hogy a felsoroltak közül mely angol eredetű szavak magyarítására jöttek létre az alábbi ötletek, s írd be ezeket a táblázatba! Vigyázz, 4 szót nem kell felhasználnod!

e-mail – hacker – pendrive – fájl – lájk – szelfi – troll

magyar ötletek az angol eredetű szóra

az angol eredetű szó

a) magamuti, öncsi, egykezes, portrén

b) adatrudi, eszemtokja, memóriakulcs, dugagy

c) kiberzsivány, webmetsző, nettörő, adatrabló

2. Melyik szövegrészeket utalnak tömegkommunikációs helyzetre? Írj a tömegkommunikációs helyzetre utaló szövegrészlet előtti pontsorra T betűt, az egyéb kommunikációs helyzet szövegrészei elé E betűt!

..... 1. Jó estét kívánok, kedves nézőink! Önök a legfrissebb híreket látják.

..... 2. Anya, majd este beszéljük meg, hogy mit vigyek a kirándulásra!

..... 3. Kedves Naplóm! Ma végre beválogattak a csapatba, ahová mindig is vágytam!

..... 4. Helló, olvasók! Ez a 100. blogbejegyzésem!

..... 5. Gyerekek, ma Petőfi Sándor és Arany János barátságáról fogunk olvasni.

..... 6. Szerkesztőségünk változtatás nélkül közli az alábbi nyílt levelet.

..... 7. Drága Nagyi! Szeretettel gondolok rád a balatonszemesi olvasótáborban!

3. A kommunikáció formái alapján írd be az alábbi táblázat megfelelő rovatába a megadott kommunikációs helyzetek betűjelét!

A) házi feladat megoldásának egyeztetése telefonon

Felvételi előkészítő szakkör magyar nyelvből

8. évfolyam

3. alkalom

B) páros munka földrajzórán

C) e-mailek váltása az osztályprogramról

D) két diák beszélgetése a szünetben

E) a buszmenetrend elolvasása a telefonon

	egyirányú	kétirányú
közvetett		
közvetlen		

4. Párosítsd az alábbi megszólításokat, köszöntési formákat a nekik leginkább megfelelő kommunikációs helyzettel! Írd a szituáció sorszámát a megszólítás mellé! Kettőhöz nem tartozik kommunikációs helyzet, oda tegyél X-et!

A) Adjon Isten!

B) Tisztelt Ház!

C) Üdvözlöm, Méltóságos Uram!

D) Honfitársaim!

E) Csá, csumi!

F) Kezét csókolom!

G) Kedves Szülők!

1. Egy vidéki kis faluban reggel találkozik két szomszéd az utcán.

2. Libériás inas meghajol a munkáltatója előtt.

3. Egy bálon egy fiatalember megszólít egy idősebb hölgyet.

4. március 15-ei ünnepség a Nemzeti Múzeum előtt

5. két haver találkozik a suliban

5. Az alábbi ikonok egy strand házirendjének szabályait mutatják be. Mit jelenthetnek? Kapcsold az ikonokat az alattuk olvasható mondatokhoz, és írd a pontsorra a megfelelő ikon sorszámát! Amelyik szabályhoz nem tartozik ikon, oda írd X-et! Nem minden ábrához tartozik szabály!

A kép forrása: www.frespik.com

A) A medencébe ugrani tilos!

B) Ne dobja el a szemetet!

C) A gyermekek csak szülői felügyelettel közlekedhetnek a strandon!

D) Szedjük fel a szemetet!

E) Kisgyermeknek mentőmellény használata kötelező!

F) Háziállatok nem tartózkodhatnak a medencében!

6. Jellemezd az alábbi mondatok szereplőit a megadott tulajdonságok felhasználásával! Írd a felsorolt melléknevek közül a mondat jelentésének megfelelőt a pontsorra! Minden melléknevet csak egyszer használj!

gondtalan, tanácstalan, csodálkozó, figyelmes, türelmetlen, büszke

1. Juli kikerekedett szemekkel nézte a felé nyújtott dobozt.

2. Anna finom teát készített a munkából fáradtan hazatérő édesanyjának.

.....

3. Áron egyik lábáról a másikra állva várakozott az autóbuszra a megállóban.

.....

4. Vilmos boldogan élvezte az első szüneti napot a barátaival a strandon.

.....

5. Kristóf szülei csillogó szemmel figyelték, ahogy fiuk átveszi az aranyérmét.

.....

6. Kinga egy térképpel a kezében nézelődött a zsúfolt kereszteződésben.....

7. Egy áruház honlapjáról idézünk két mondatot. Alakítsd át az udvariasság szabályainak megfelelően az 5 tegező szót magázóvá! Írd le a pontsorokra az átalakított mondatokat!

Te megálmodod, mi valóra váltjuk. Válassz szolgáltatásaink közül, hogy megkönnyítsd az életed!

.....

.....

.....

.....

8. Az alábbiakban egy párbeszéd első mondatát olvashatod, majd három lehetséges választ. Állapítsd meg, melyik válasz milyen érzelmi megnyilvánulást fejez ki! Írd az érzelmi megnyilvánulásokhoz tartozó számot a válaszok után! Egy szám kimarad!

(1) reménykedő (2) közönyös (3) kárörvendő (4) örömteli

– Péter első lett a nyelvtanversenyen!

1. – Remek! Ő tényleg megérdemelte.

2. – Jövőre talán nekem is sikerül!

3. – Engem ez nem érdekel.

9. Párosítsd a turistajeleket a leírásukkal!

- a) A szimbólum onnan ered, hogy egy romra, templomromra emlékeztet (csúcsosabb rész alacsonyabb romokkal, ill. templomtorony hajóval).
- b) A szimbólum a barlang bejáratára utal.
- c) A hegytetőkre, a csúcsokra, a kilátópontokhoz vezető rövid leágazások jelölése.
- d) A turisztikailag fontosabb kiindulási pontokból más, hasonlóan fontos pontokig terjedő és a tájegységeken általában keresztül vezető turistautak, "vándorutak" jelölésére szolgál.

10. Az alábbi mondatok a hangsúlytól függően pozitív vagy negatív jelentésűek is lehetnek. A megadott értelmezések betűjelét írd a táblázat megfelelő helyére! Mindenhová egy betűt kell írnod.

pozitív

negatív

- a) Már megjöttél?
- b) Én nem így készítem a lecsót.
- c) Nagyon különös, amit mondasz.

- A) Kérlek, taníts meg, te hogyan készíted!
- B) Még nem számítottam rád.
- C) A helyedben én ezt a kérdést alaposabban átgondolnám.
- D) Végre itt vagy!
- E) Jobb lett volna, ha megkérdezed, én hogyan csinálom.
- F) Lehet, hogy mégis neked van igazad.

11. Az alábbi 3 mondat bántó módon fogalmazza meg a beszélő szándékát. Válaszd azokat a megoldásokat a lentebb felsoroltak közül (A – E), amelyek ugyanezt a szándékot nem bántóan fejezik ki! A megfelelő betűjelet írd a pontvonalra! Vigyázz, kettőt nem kell sehová írnod!

- a) Te ehhez még kicsi vagy!
- b) Lehetne már annyi eszed, hogy nem piszkáld az öcsédet!
- c) Neked mindig vannak kifogásaid, ha nem készülsz az órára!

A mondatpéldák:

- A) Kérlek, máskor szólj előre, ha versenyed lesz!
- B) Ne sírj, még egy-két hónap, és te is velünk jöhetsz!
- C) Menj innen, csak hátráltatod a többieket!

Felvételi előkészítő szakkör magyar nyelvből

8. évfolyam

3. alkalom

D) Te már iskolás vagy, legyél te az okosabb!

E) Hidd el, nekem sincs kedvem korán lefeküdni!

12. A kommunikáció során sokszor nem pontosan azt mondjuk, mint amit gondolunk. Alakítsd át a következő mondatokat a beszélő valódi szándékát kifejező mondatokká!

a mondat

a beszélő valódi szándéka

példa: Kinyitnád az ablakot?

Nyisd ki az ablakot!

a) Most pedig kitakarítod a szobádat.

b) Ugye nem kérsz több fagyaltot?

c) Azt hiszed, hogy ez vicces volt?

13. Egy-egy indulatszavunk sok mindent ki tud fejezni különböző szövegkörnyezetben, más hangsúllyal, hanglejtéssel, valamint más-más gesztus kíséretében. Ilyen indulatszavunk például az „Á!”. Párosítsd az alábbi megszólalásokat a hozzájuk illő legjellegzetesebb gesztussal! A gesztus betűjelét írd a mondat mögé! A választható gesztusok (vigyázz, egy kimarad!):

A – kézlegyintés

B – csípőre tett kezek

C – a szem dörzsölése egyik kézzel

D – felfelé emelt mutatóujj

„Á! Van egy jó ötletem!”

„Á! Biztosan nem jön már!”

„Á! Szóval itt bujkálsz!”

14. Egy élelmiszerboltban kapható tésztamárka reklámszövege így hangzik: „Több ízben is bizonyított!” Magyarázd meg a mondatban rejlő szójátékot!

.....
.....
.....